

## Kommunalt bolag

Det här riktar sig särskilt till dig som arbetar i ett kommunalt företag och är medlem i Sobona. Begreppet kommunala företag inkluderar alla Sobonas medlemmar och innefattar flera olika associationsformer och organisationsformer. Det är exempelvis kommunalt eller regionalt ägda aktiebolag, privatägda aktiebolag, kommunalförbund, stiftelser, ekonomiska och ideella föreningar. Gemensamt för de kommunala företagen är att de förenar samhällsnytta med affärsmässighet. Majoriteten av hela denna utbildning är applicerbar oavsett om du arbetar i kommun, i ett kommunalt företag eller är anställd av ett privat företag. Det finns dock vissa skillnader som vi nu tydliggör inför denna utbildning.

När det gäller meddelarfrihet så gäller det här för kommunala företag: Meddelarskydd och efterforskningsförbud gäller också för kommunala bolag som kommunen har en avgörande beslutsrätt över. Är du anställd i ett offentligt finansierat privat bolag inom vård, skola och omsorg så gäller också meddelarskydd och efterforskningsförbud. Som anställd i privat sektor får du lämna uppgifter och vara anonym, men du skyddas inte av efterforskningsförbudet. Din arbetsgivare får med andra ord försöka ta reda på vem som har lämnat information till media. Lojalitetsplikten gentemot din arbetsgivare gäller alltid. Den går i vissa fall före din meddelarfrihet.

Det finns regler om jäv i kommunallagen och förvaltningslagen. Som huvudregel omfattas inte kommunalt och regionalt ägda företag av de bestämmelserna. Det är istället aktiebolagslagen som gäller för företagen och de gäller i sin tur styrelseledamöter och verkställande direktör. Jävsreglerna i aktiebolagslagen tar sikte på affärsförhållandena. En styrelseledamot får inte handlägga en fråga om exempelvis avtal mellan styrelseledamoten och bolaget eller avtal mellan bolag och tredje man. De anställdas eventuella jäv är inte behandlat i aktiebolagslagen, men regler om jäv kan förstås ändå ingå i interna policies. Regler om jäv förhindrar inte att man både är engagerad i en nämnd, i en kommun eller en region samtidigt som man har ett styrelseuppdrag i ett kommunalt aktiebolag eller en kommunal stiftelse. Det finns alltså inget förbud mot så kallade dubbla engagemang. Om du är osäker på vad som gäller när det gäller jäv så rekommenderas försiktighetsprincipen. Det är alltid bättre att vara extra aktsam i dessa frågor.